

Kiezers willen rechts kabinet, maar zijn sceptisch over slagkracht

Rapport Ipsos I&O

Opinieonderzoek onder de Nederlandse bevolking

Colofon

Uitgave

Ipsos I&O
Piet Heinkade 55
1019 GM Amsterdam

Rapportnummer

2024/85

Datum

april 2024

Auteurs

Asher van der Schelde
Peter Kanne
Maartje van de Koppel

Copyright

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Inhoudsopgave

	Kiezers willen rechts kabinet, maar zijn sceptisch over slagkracht	4
1	Formatie	7
1.1	PVV, VVD, NSC en BBB nog steeds populairste combinatie	7
1.2	Meeste kiezers willen dat hun partij meeregeert	9
1.3	NSC, BBB en VVD meest gewilde partners	10
1.4	Meerderheid positief of neutraal over beoogde coalitie	12
2	Wat moet het nieuwe kabinet doen?	13
2.1	Nieuw kabinet moet democratie beschermen	13
2.2	Veel twijfel over effectiviteit volgend kabinet	15
2.3	Matrix van mogelijke beleidsdoelen	17
3	Onderzoeksverantwoording	18

Kiezers willen rechts kabinet, maar zijn sceptisch over slagkracht

Sinds eind november 2023 zijn PVV, VVD, NSC en BBB met elkaar in gesprek over het vormen van een nieuw kabinet. Ten tijde van de dataverzameling van dit onderzoek (vrijdagmiddag 12 april – maandagochtend 15 april) waren de partijen met elkaar in gesprek onder leiding van informateurs Elbert Dijkgraaf en Richard van Zwol. Kort na het afronden van de dataverzameling verliet PVV-leider Geert Wilders een gesprek voortijdig vanwege onenigheid over de asielstroom. Dit nieuwsfeit is daarom niet meegenomen in dit onderzoek. Ondanks de onenigheid benadrukken de partijen dat de formatie nog altijd in volle gang is.

Vooraf PVV- en BBB-kiezers enthousiast over beoogd kabinet

Nederlandse kiezers zijn gematigd enthousiast over een mogelijk kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB. Vooral PVV- en BBB-kiezers zien het in sterke mate zitten, VVD'ers en NSC'ers zijn iets kritischer. Kiezers van oppositiepartijen zijn eerder negatief.

Dat een volgend kabinet – als het aan de kiezers ligt – een rechtse signatuur moet krijgen is wel duidelijk. Kiezers vinden overwegend dat NSC en VVD in een volgend kabinet moeten plaatsvinden, ook over kabinetsdeelname van BBB en CDA is de kiezer overwegend positief. De afkeer richting PVV als coalitiepartner neemt af. In november wilde 37 procent van de kiezers die geen PVV stemden absoluut niet dat hun voorkeurspartij in een kabinet zou stappen met de PVV. Inmiddels is dit 28 procent en geeft 21 procent van de kiezers aan dat zij zouden willen dat hun voorkeurspartij wel een coalitie aangaat met de PVV.

Geen alternatief

Kiezers zien geen alternatief voor het beoogde kabinet. Een kwart van de kiezers ziet een middenkabinet van VVD, GroenLinks-PvdA, NSC en D66 zitten. Dit betreft voornamelijk kiezers van progressieve partijen. Slechts 15 procent van de VVD-kiezers en 30 procent van de NSC'ers vindt een dergelijk middenkabinet acceptabel. Zij prefereren een kabinet over rechts.

Kiezer wil bescherming democratie, meer veiligheid en woningen en minder immigratie

Als tien mogelijke beleidsdoelen van een eventueel kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB worden voorgelegd, blijkt dat het beschermen van de democratie het vaakst als 'essentieel' wordt aangemerkt: door een derde. Daarna volgen het verminderen van immigratie, het verbeteren van de veiligheid en het bouwen van veel meer woningen.

Kiezers van de formerende partijen wijzen nadrukkelijker dan de overige kiezers op het verminderen van immigratie. Vooral PVV-kiezers hopen hierop, zeven op tien beschouwt het verminderen van immigratie als essentieel. Met name kiezers van GL-PvdA en D66 zetten het beschermen van de democratie voorop.

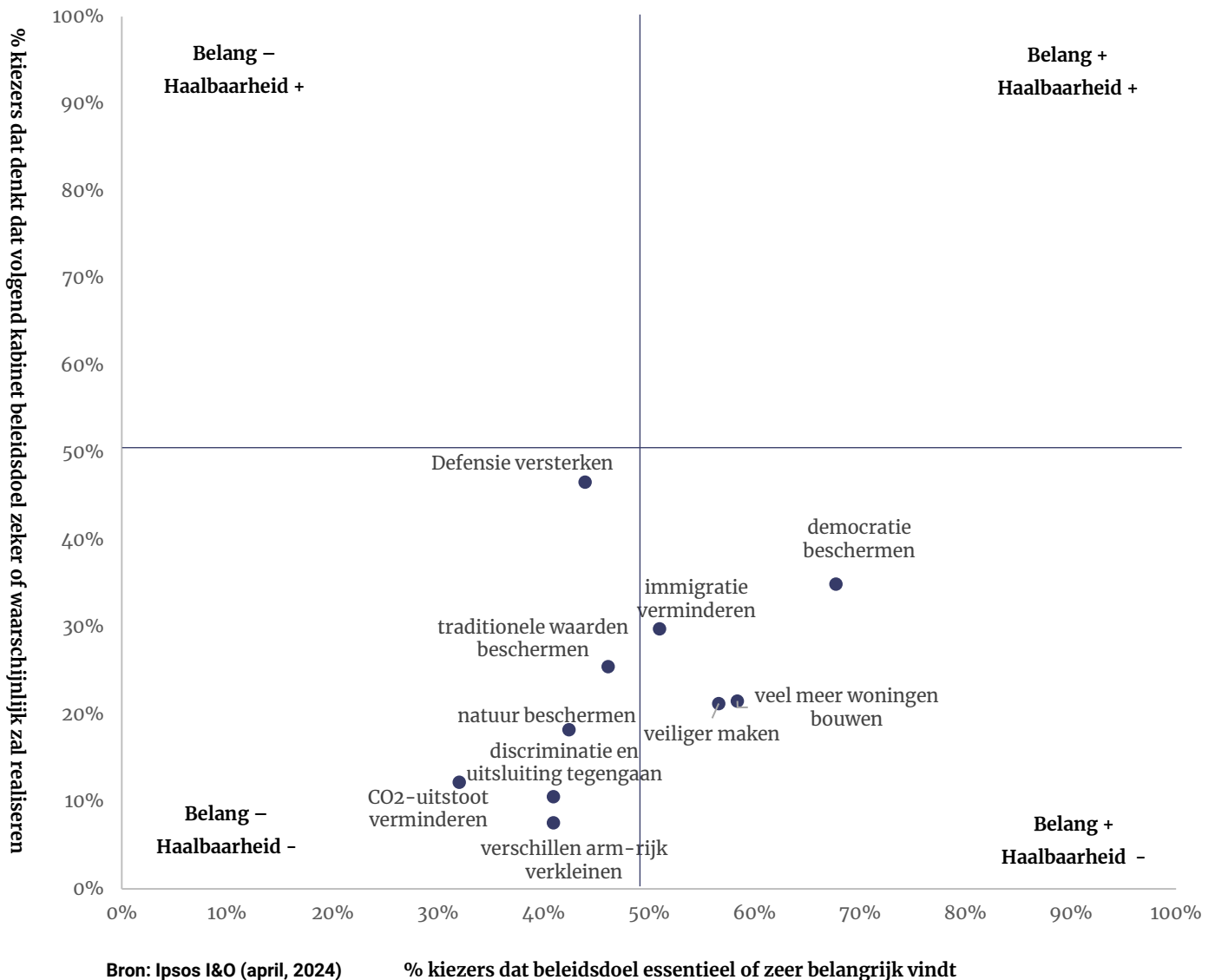
Lage verwachtingen haalbaarheid mogelijke beleidsdoelstellingen

Kiezers hebben lage verwachtingen van het beoogde kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB als het gaat om het verwezenlijken van de plannen. Een derde (35%) denkt dat het dit kabinet zal lukken om de *democratie te beschermen* en 30 procent verwacht dat immigratie echt af zal nemen. Over het bouwen van veel meer woningen (22% denkt dat dit lukt) en Nederland veiliger maken (21%)

is men nog sceptischer. Over het versterken van de Nederlandse defensie is men het meest optimistisch (47% denkt dat dit lukt).

Figuur 1: Hoop en verwachting nieuw kabinet

x-as: Vindt beleidsdoel essentieel of zeer belangrijk, y-as: denkt zeker/waarschijnlijk dat kabinet beleidsdoel zal realiseren. Basis: allen (n = 2.139).

Ook kiezers van de beoogde coalitiepartijen hebben hun twijfels over de slagkracht van het beoogde kabinet. Het beschermen van de democratie zal volgens de meesten (59%) nog lukken maar over de andere belangrijk geachte beleidsdoelen twijfelt men. De immigratiecijfers naar beneden krijgen zal bijvoorbeeld volgens 43 procent van de PVV-kiezers lukken. Kiezers van BBB (40%), VVD (34%) en NSC (32%) zijn nog een tikkeltje sceptischer.

Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdagmiddag 12 tot maandagochtend 15 april 2024. In totaal werkten 2.139 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. 98 respondenten met een niet-westerse achtergrond deden mee via Panelclix.

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken.

Zetelpeiling

Voor een overzicht van de electorale verhoudingen verwijzen we u door naar de meest recente [zetelpeiling van Ipsos I&O](#). Deze peiling werd uitgevoerd via het panel van Ipsos. Voor nu kiezen we er voor om alleen zetelpeilingen voor de Tweede Kamer te publiceren die via het Ipsos-panel zijn uitgevoerd.

1 Formatie

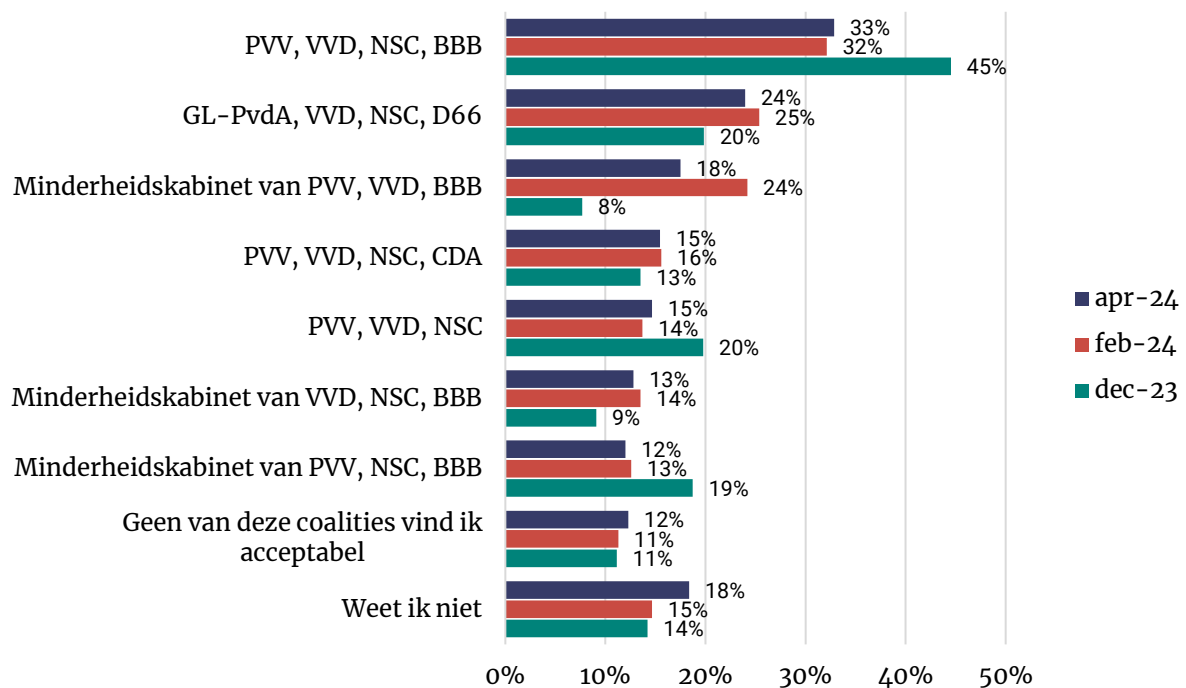
1.1 PVV, VVD, NSC en BBB nog steeds populairste combinatie

Momenteel zijn PVV, VVD, NSC en BBB nog altijd in onderhandeling over het vormen van een nieuw kabinet. Onder kiezers is deze combinatie de meest populaire optie. Een op drie kiezers (33%) vindt deze samenstelling acceptabel. Daarmee is het draagvlak voor deze coalitie net zo groot als in februari 2024. Op dat moment leken de onderhandelingen tussen de vier partijen te zijn geklapt. De herstart van de onderhandelingen heeft dus niet tot meer steun voor deze coalitie geleid.

Een middenkabinet van GroenLinks-PvdA, VVD, NSC en D66 is de op een na populairste optie. Een kwart van de kiezers acht dit acceptabel.

Minderheidskabinetten kunnen doorgaans op weinig steun rekenen.

Figuur 1.1: Kunt u aangeven van welke combinatie(s) van partijen u het acceptabel zou vinden als deze partijen de regering vormen? Meerdere antwoorden mogelijk. Basis: allen (n = 2.139).

Bron: Ipsos I&O, april 2024

Naar stemvoorkeur

Kiezers van de beoogde coalitiepartijen vinden de combinatie PVV, VVD, NSC en BBB vaker acceptabel dan andere combinaties. BBB-kiezers zijn het meest enthousiast (74% acceptabel), gevolgd door kiezers van de PVV (63%). Bij VVD- (50%) en NSC-kiezers (42%) is sprake van twijfel. VVD'ers vinden in 35 procent van de gevallen een kabinet zonder BBB maar met CDA ook acceptabel. NSC-kiezers kijken ook naar opties zonder de PVV. Drie op tien achten een middenkabinet met GL-PvdA, VVD, NSC en D66 acceptabel, net zoveel vinden een minderheidskabinet van VVD, NSC en BBB acceptabel.

Onder kiezers van progressieve partijen (GL-PvdA, D66, SP, PvdD) en ChristenUnie is het meeste draagvlak voor GL-PvdA, VVD, NSC en D66.

Tabel 1.2: Kunt u aangeven van welke combinatie(s) van partijen u het acceptabel zou vinden als deze partijen de regering vormen?

Dikgedrukte combinaties zijn minderheidskabinetten. Naar huidige stemvoorkeur. Basis: allen (n = 2.139).

	Totaal	Huidige stemvoorkeur									
		PVV	GL-PvdA	VVD	NSC	D66	BBB	CDA	SP	PvdD	CU*
PVV, VVD, NSC, BBB	33%	63%	6%	50%	42%	21%	74%	26%	16%	16%	14%
GL-PvdA, VVD, NSC, D66	24%	0%	80%	15%	30%	67%	0%	23%	29%	44%	25%
PVV, VVD, BBB	18%	39%	3%	21%	14%	6%	46%	9%	10%	4%	12%
PVV, VVD, NSC, CDA	15%	20%	3%	35%	26%	19%	9%	31%	11%	5%	10%
PVV, VVD, NSC	15%	27%	2%	26%	20%	14%	13%	7%	11%	10%	11%
VVD, NSC, BBB	13%	8%	13%	25%	30%	17%	18%	16%	8%	6%	20%
PVV, NSC, BBB	12%	25%	4%	4%	18%	6%	26%	7%	15%	11%	4%
Geen van deze opties	12%	4%	11%	6%	2%	8%	1%	18%	30%	21%	22%
Weet ik niet	18%	8%	7%	11%	8%	11%	10%	14%	16%	14%	18%

*Indicatief vanwege een klein aantal waarnemingen (n < 50).

Bron: Ipsos I&O, april 2024

1.2 Meeste kiezers willen dat hun partij meeregeert

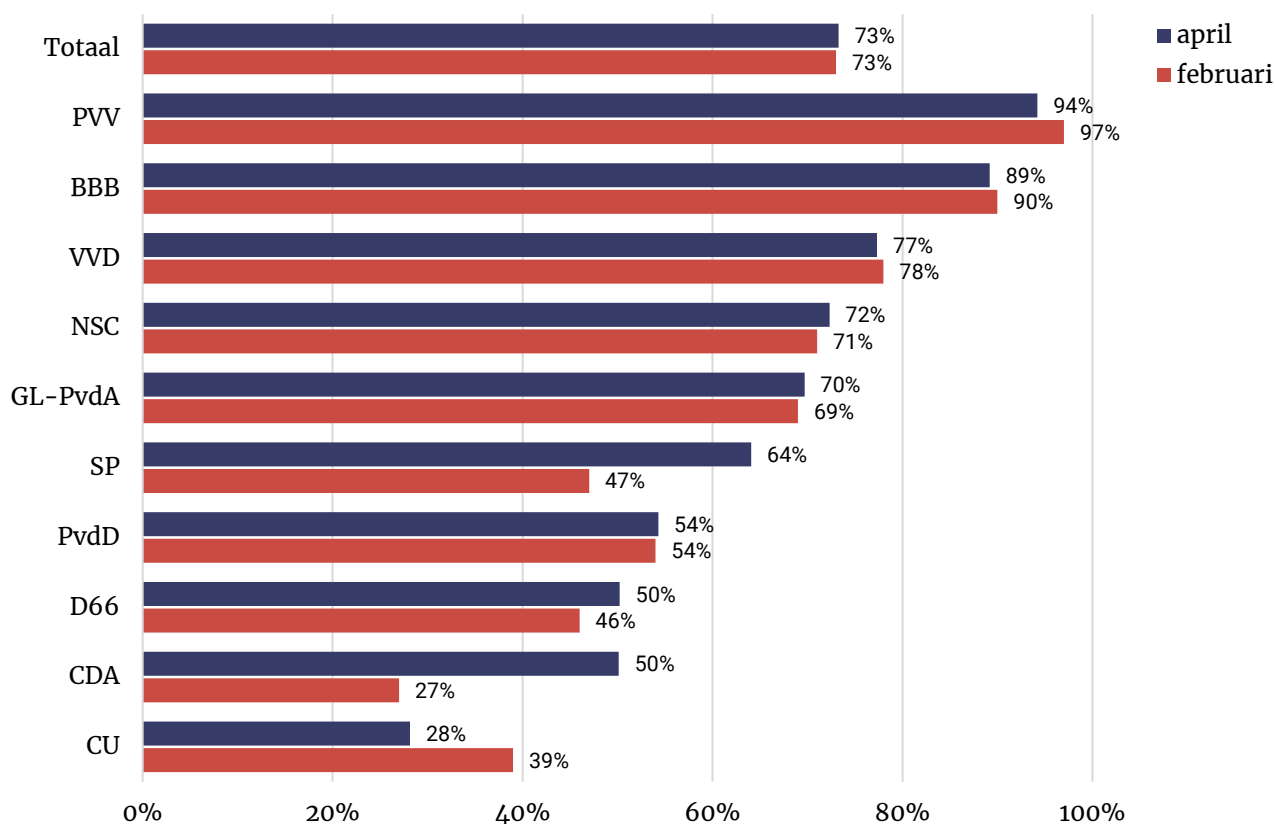
De meeste kiezers (73%) willen dat de partij waarop zij in november 2023 hun stem uitbrachten meeregeert. Dit geldt in het bijzonder voor kiezers van de PVV (94%) en BBB (89%). Ook onder kiezers van VVD- (77%), NSC- (72%) en GroenLinks-PvdA (70%) is veel enthousiasme.

Opvallend is dat kiezers van SP (64%) en CDA (50%) nu veel enthousiaster zijn over regeringsdeelname van hun partijen dan in februari.

Kiezers van de ChristenUnie willen na twee kabinettsdeelnames graag dat hun partij de oppositie in gaat.

Figuur 1.3: "Ik wil dat <partijkeuze TK23> deel gaat uitmaken van de volgende regering." (% mee eens)

Basis: heeft gestemd bij TK23 (n=1.739).

Bron: Ipsos I&O, april 2024

1.3 NSC, BBB en VVD meest gewilde partners

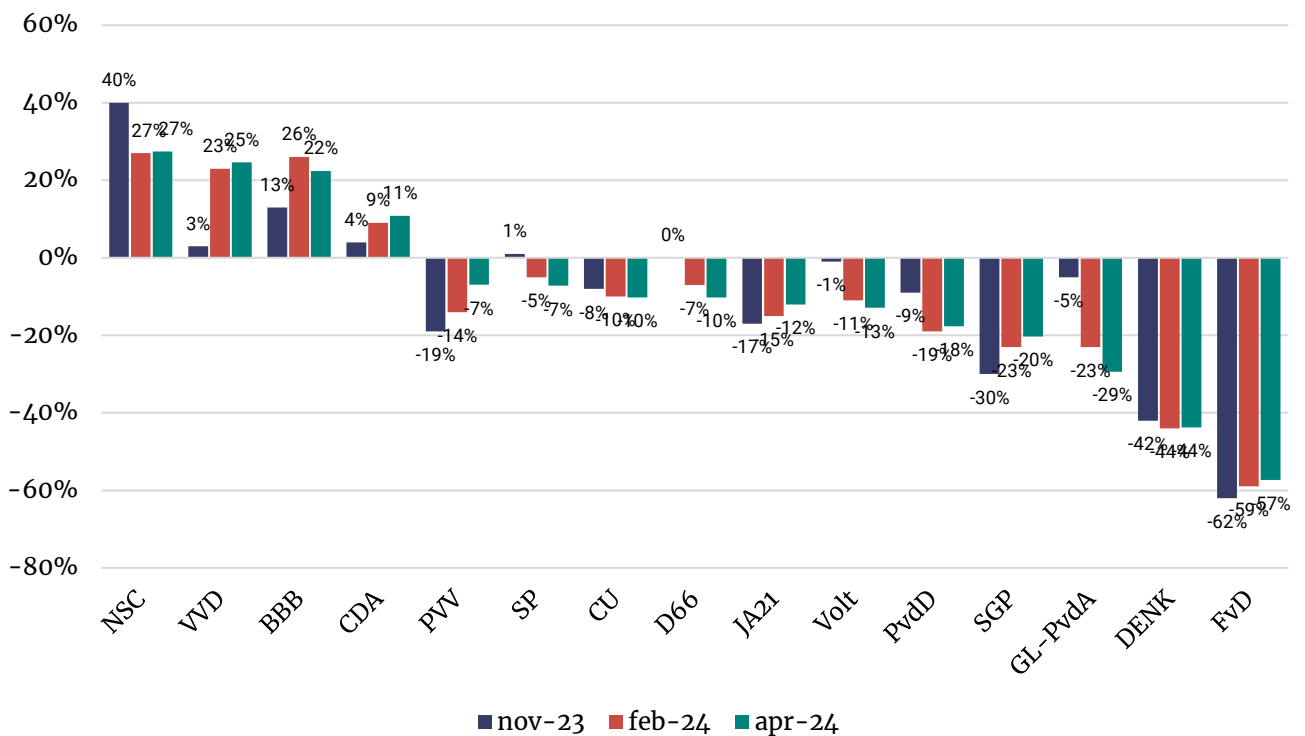
Respondenten konden aangeven met welke partijen zij het liefst zouden hebben dat hun voorkeurspartij in een coalitie zou gaan zitten en met welke partijen zij dat niet zouden willen. Door de afkeerpercentages van de voorkeurspercentages af te trekken toont figuur 1.4 welke partijen per saldo als aantrekkelijke coalitiepartner worden beschouwd.

NSC (33% heeft voorkeur, 6% heeft afkeer, saldo: +27%) en VVD (35% voorkeur, 10% heeft afkeer, saldo: +25%) zijn momenteel de meest aantrekkelijke coalitiepartners. Opvallend is dat het verschil tussen beide partijen in november 2023 nog erg groot was: destijds werd NSC beduidend vaker als gewild coalitiepartner gezien dan VVD. Kiesers zien ook BBB en CDA per saldo als aantrekkelijke coalitiepartner. FvD (-57%) en DENK (-44%) zijn de minst aantrekkelijke partners. Ook het saldo van GL-PvdA wordt steeds negatiever (inmiddels heeft 13% een voorkeur en 42% een afkeer).

Afkeer van PVV neemt af

Een vijfde (21%) van de kiezers die geen PVV stemt zou bij voorkeur willen dat hun voorkeurspartij een coalitie aangaat met de PVV, een groter deel wil dit absoluut niet (28%). PVV heeft daarmee een negatief saldo van -7 procent. In november 2023 bedroeg dit nog -17 procent.

Figuur 1.4: Saldo (Met welke partijen zou u absoluut niet willen dat <partij TK23> samen in een regering zou stappen? - Met welke partijen zou u het liefst hebben dat <partij TK23> samen een coalitie gaat vormen?) als coalitiepartner. Basis: wil dat partij TK23 gaat formeren (n=1.336)

Bron: Ipsos I&O, april 2024

Voorkeurspartijen per kiezersgroep

Onderstaande tabel toont hoe kiezersgroepen coalitiesamenwerkingen met andere partijen zien. Opnieuw is het afkeerpercentages (*Met welke partijen zou u absoluut niet willen dat <stemkeuze TK23> samen in een regering zou stappen?*) afgetrokken van het voorkeurspercentage (*Met welke partijen zou u het liefst hebben dat <stemkeuze TK23> samen een coalitie gaat vormen?*).

Iedere kiezersgroep kijkt per saldo positief naar samenwerking met NSC. VVD krijgt ook meer positieve dan negatieve beoordelingen, behalve van SP- en PvdD-kiezers. De scores voor BBB variëren sterk. Progressieve kiezers (D66, GL-PvdA, SP en PvdD) zijn negatief, andere kiezers zijn overwegend positief. PVV scoort goed onder BBB-kiezers (+55%) en VVD-kiezers (+25%), kiezers van NSC zijn ongeveer net zo vaak positief als negatief (+3%).

GroenLinks-PvdA kan rekenen op lage scores onder rechtse kiezersgroepen (PVV -75%, BBB -57% en VVD -43%) terwijl links-progressieve kiezers juist graag met GL-PvdA in zee gaan (SP +57%, D66 +49% en PvdD +37%).

Tabel 1.5: Saldo (afkeer-voorkeur) als coalitiepartner.

Naar stemkeuze TK23. Basis: wil dat partij TK23 gaat formeren (n=1.336).

	Totaal	NSC	VVD	BBB	CDA	PVV	SP	D66	PvdD	GL-PvdA
NSC	28%		48%	31%	43%	36%	18%	25%	18%	27%
VVD	25%	47%		48%	46%	47%	-26%	44%	-3%	7%
BBB	22%	36%	25%		13%	69%	-16%	-33%	-34%	-49%
CDA	11%	25%	41%	13%		-11%	0%	12%	6%	22%
PVV	-7%	3%	25%	55%	-38%		-59%	-57%	-56%	-81%
SP	-7%	-11%	-35%	-14%	-11%	-17%		0%	22%	30%
D66	-10%	-10%	7%	-50%	-7%	-54%	17%		28%	72%
CU	-11%	0%	1%	-17%	29%	-27%	-9%	-12%	-10%	4%
JA21	-12%	-21%	-11%	-6%	-32%	13%	-42%	-36%	-37%	-45%
Volt	-13%	-15%	-16%	-36%	-7%	-36%	-9%	17%	-4%	44%
PvdD	-18%	-24%	-38%	-51%	-36%	-40%	5%	14%		44%
SGP	-21%	-26%	-17%	-14%	2%	-16%	-40%	-30%	-44%	-40%
GL-PvdA	-29%	-16%	-43%	-57%	-5%	-75%	56%	49%	37%	
DENK	-44%	-48%	-45%	-53%	-56%	-57%	-43%	-44%	-28%	-22%
FvD	-58%	-76%	-71%	-61%	-92%	-33%	-83%	-78%	-70%	-81%

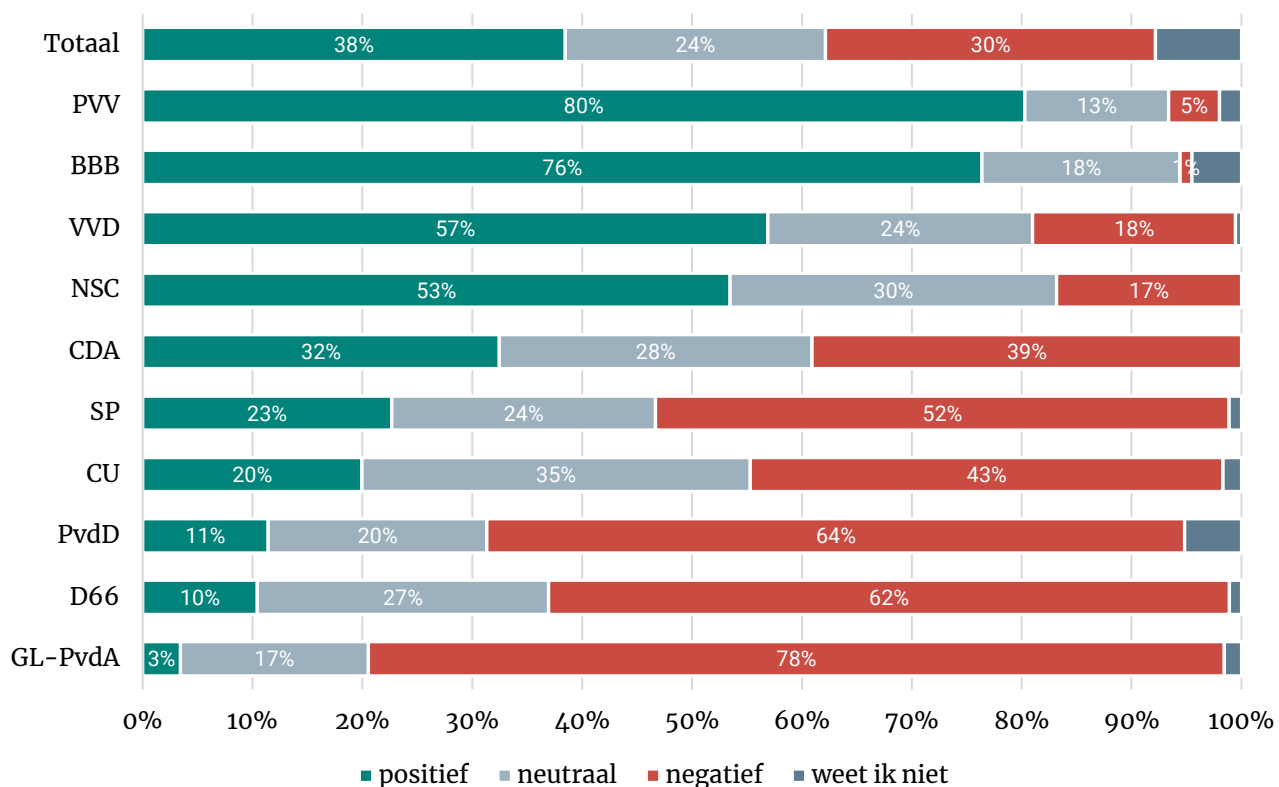
Bron: Ipsos I&O, april 2024

1.4 Meerderheid positief of neutraal over beoogde coalitie

Vier op tien kiezers (38%) zouden het positief vinden als de beoogde coalitie werkelijkheid wordt, nog eens een kwart (24%) staat er neutraal in. Kiezers van PVV (80% positief) en BBB (76%) zijn enthousiaster dan VVD- (57%) en NSC-kiezers (53%). Kiezers van beoogde oppositiepartijen zijn eerder negatief dan positief.

Figuur 1.6: Op dit moment zijn PVV, VVD, NSC en BBB in onderhandeling over het vormen van een nieuw kabinet. Beschouwt u het als positief of negatief als deze vier partijen samen een kabinet vormen?

Basis: wil dat partij TK23 gaat formeren (n=1.336). Uitgesplitst naar huidige partijvoorkeur.

2 Wat moet het nieuwe kabinet doen?

Het is nog onduidelijk of de vier formerende partijen (PVV, VVD, NSC en BBB) erin zullen slagen een kabinet te vormen. Desalniettemin legden we respondenten de hypothetische situatie voor dat de partijen slagen in hun opzet, om er achter te komen wat zij hopen en verwachten van dit eventuele kabinet.

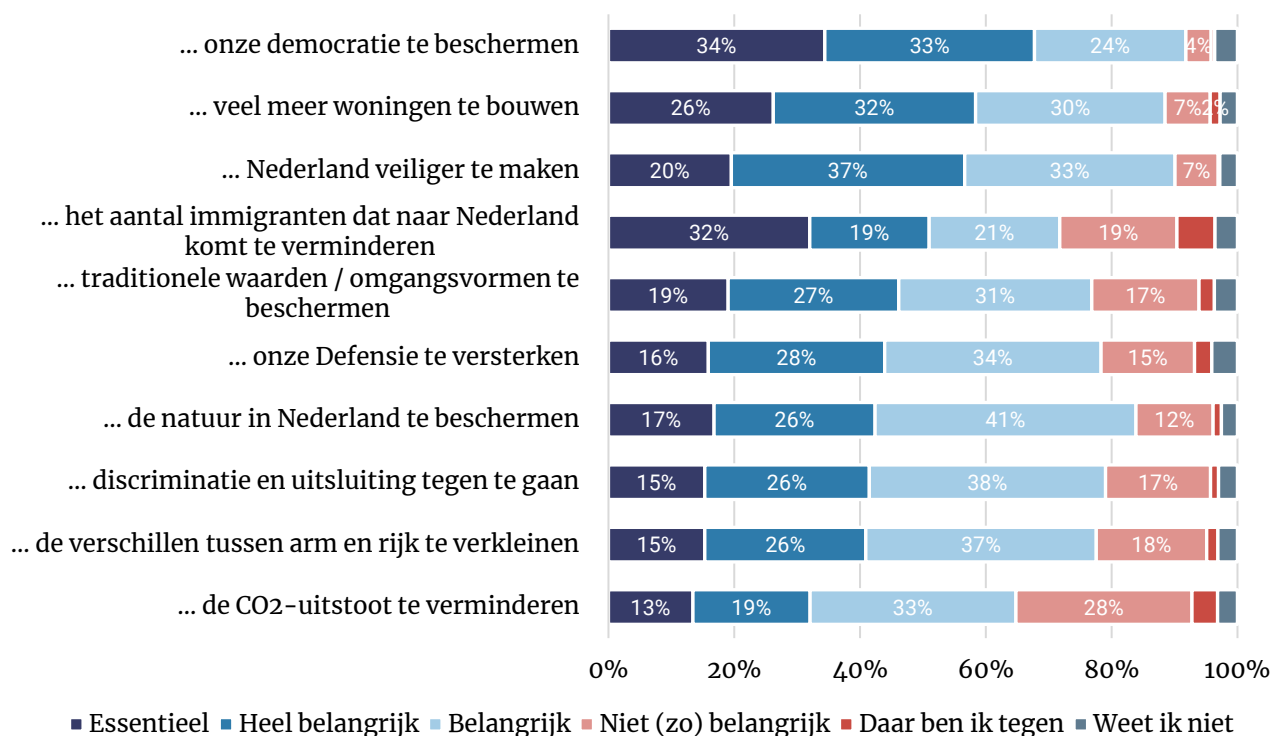
2.1 Nieuw kabinet moet democratie beschermen

Kiezers konden van tien mogelijke beleidsdoelen aangeven in hoeverre zij hopen dat het (vooralsnog hypothetische) kabinet erin zal slagen ze te bereiken. Het eerste wat opvalt is dat over elk beleidsdoel ruim de helft van de kiezers zegt dit minimaal ‘belangrijk’ te vinden.

Het meest belangrijke doel voor kiezers is *het beschermen van onze democratie*. Een derde (34%) vindt dit essentieel en nog eens een derde beschouwt dit als heel belangrijk (33%). Ook aan doelen zoals het *verminderen van immigratie* (32% essentieel, 19% heel belangrijk), *veel meer woningen bouwen* (26% essentieel, 32% heel belangrijk) en *Nederland veiliger maken* (20% essentieel, 37% heel belangrijk) hecht men relatief veel belang. Aan het verminderen van de CO₂-uitstoot hechten kiezers de minste waarde (13% essentieel, 19% heel belangrijk).

Figuur 2.1: Stel dat PVV, VVD, NSC en BBB erin slagen samen een kabinet te vormen. Hoe belangrijk is het voor u dat dit kabinet onderstaande bereikt? Basis: allen (n = 2.139).

Ik hoop dat dit kabinet erin slaagt...

Bron: Ipsos I&O, april 2024

Naar stemvoorkeur

De meeste kiezersgroepen (GL-PvdA, VVD, NSC, D66, CDA, SP, CU) beschouwen het beschermen van de democratie als het meest essentiële beleidsdoel. PVV-kiezers en BBB-kiezers kijken eerder naar het verminderen van het aantal immigranten. PvdD-kiezers vinden de natuur beschermen het belangrijkste.

Tabel 2.2: % per kiezersgroep dat beleidsdoel als essentieel beschouwd

Basis: allen (n = 2.139).

	Totaal	PVV	GL-PvdA	VVD	NSC	D66	BBB	CDA	SP	PvdD	CU
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
... onze democratie te beschermen	34	27	52	38	40	59	24	35	43	42	42
... het aantal immigranten dat naar Nederland komt te verminderen	32	70	4	36	27	5	41	29	15	9	4
... veel meer woningen te bouwen	26	29	22	28	39	29	17	25	33	16	22
... Nederland veiliger te maken	20	33	8	23	20	13	15	15	18	11	8
... traditionele waarden / omgangsvormen te beschermen	19	34	4	18	11	14	23	26	12	7	26
... de natuur in Nederland te beschermen	17	7	38	11	10	31	9	8	18	57	14
... onze Defensie te versterken	16	19	8	24	21	15	23	24	16	9	12
... de verschillen tussen arm en rijk te verkleinen	15	12	35	2	11	11	12	9	39	21	16
... discriminatie en uitsluiting tegen te gaan	15	5	33	13	9	29	7	14	22	26	25
... de CO ₂ -uitstoot te verminderen	13	2	38	9	12	29	2	7	24	41	19

Bron: Ipsos I&O, april 2024

2.2 Veel twijfel over effectiviteit volgend kabinet

Kiezers twijfelen of een eventueel kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB deze beleidsdoelen ook daadwerkelijk kan realiseren.

Het versterken van de defensie zal zeker of waarschijnlijk lukken volgens 46 procent, tien procent denkt van niet. De rest twijfelt.

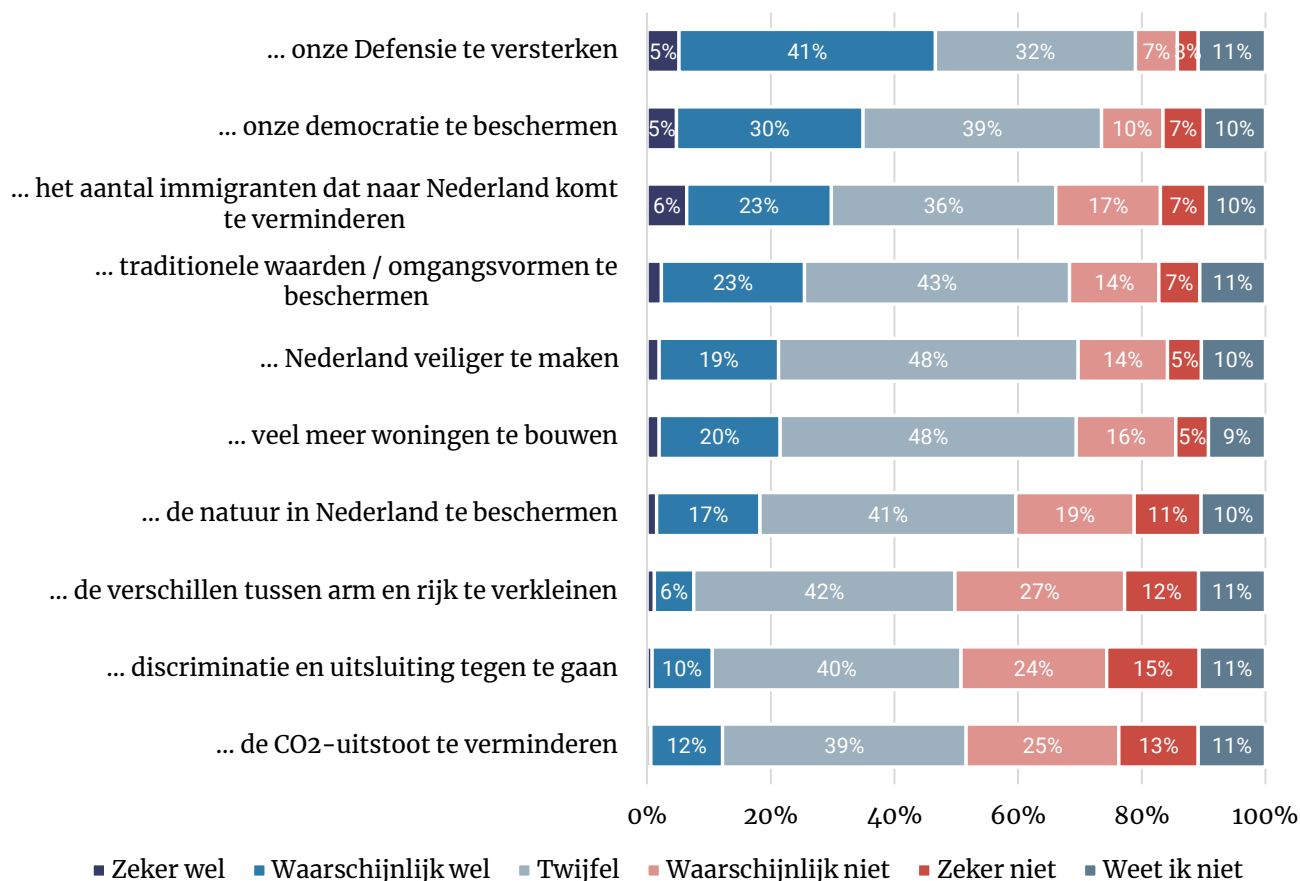
Ook over het beschermen van onze democratie (35% denkt dat het lukt, 17% van niet) en tegengaan immigratie (29% denkt dat het lukt, 24% denkt van niet) is men relatief positief.

Over de andere mogelijke beleidsdoelen bestaan grote(re) twijfels. De scepsis is het grootst bij *het verkleinen van verschillen tussen arm en rijk, het tegengaan discriminatie en uitsluiting en verminderen CO2-uitstoot*.

Figuur 2.3: En in hoeverre verwacht u dat elk doel gaat lukken?

Ik denk dat een kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB erin slaagt...

Basis: allen (n = 2.139).

Bron: Ipsos I&O, april 2024

Naar stemvoorkeur

Kiezers van iedere kiezersgroep achten het het meest waarschijnlijk dat het mogelijke kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB erin zal slagen de Nederlandse defensie te versterken. Kiezers van de formerende partijen denken vaker dan gemiddeld dat dit kabinet erin zal slagen de democratie te beschermen.

Tabel 2.4: % per kiezersgroep dat denkt dat mogelijk beleidsdoel zeker/waarschijnlijk gerealiseerd zal worden

Basis: allen (n = 2.139).

	Totaal	PVV	GL-PvdA	VVD	NSC	D66	BBB	CDA	SP	PvdD	CU
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
... onze Defensie te versterken	47	53	42	67	67	51	60	58	48	35	39
... onze democratie te beschermen	35	53	16	58	48	30	57	33	23	18	28
... het aantal immigranten dat naar Nederland komt te verminderen	30	43	39	34	32	39	40	24	21	13	15
... traditionele waarden / omgangsvormen te beschermen	25	33	28	34	24	29	45	22	24	16	15
... veel meer woningen te bouwen	22	30	14	31	27	17	41	23	26	9	20
... Nederland veiliger te maken	21	32	11	36	24	21	41	16	20	6	14
... de natuur in Nederland te beschermen	18	30	9	27	28	9	31	18	12	4	6
... de CO2-uitstoot te verminderen	12	15	4	27	20	11	17	18	7	4	5
... discriminatie en uitsluiting tegen te gaan	11	18	3	19	9	6	31	9	8	5	3
... de verschillen tussen arm en rijk te verkleinen	8	15	3	10	8	5	20	4	5		4

Bron: Ipsos I&O, april 2024

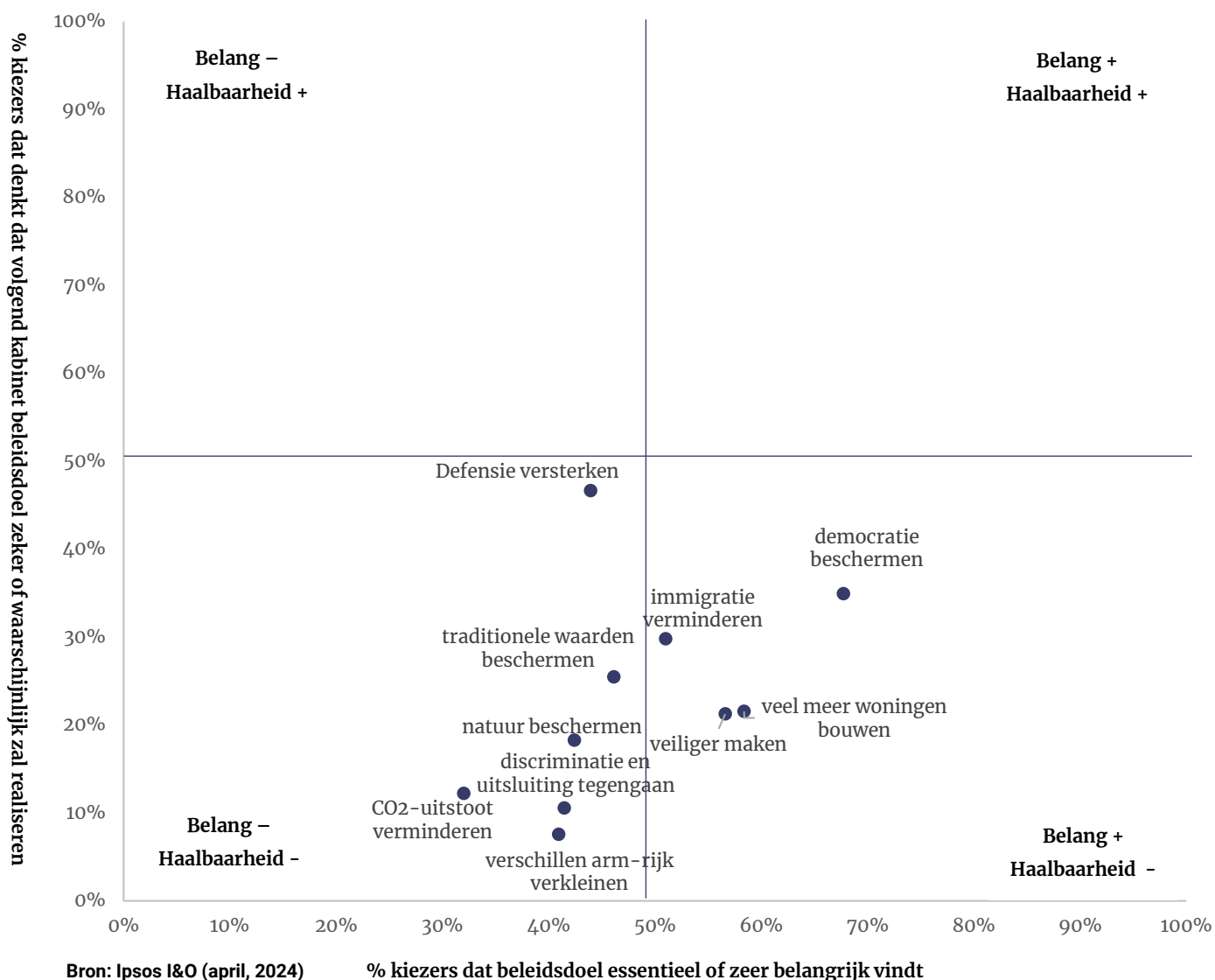
2.3 Matrix van mogelijke beleidsdoelen

Onderstaande matrix illustreert wat kiezers hopen en verwachten van een mogelijk kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB. Beleidsdoelen aan de linkerkant worden als relatief onbelangrijk ingeschat, beleidsdoelen aan de rechterkant juist als belangrijk. Hoe hoger een beleidsdoel in de matrix staat hoe waarschijnlijker kiezers het achten dat het beleidsdoel wordt gerealiseerd.

Op deze manier ontstaan vier kwadranten. De bovenste twee kwadranten (belangrijke beleidsdoelen die kiezers haalbaar achten en minder belangrijke beleidsdoelen die kiezers haalbaar achten) blijven leeg. Van geen enkel mogelijk beleidsdoel zegt minstens 50 procent immers dat ze het zeker of waarschijnlijk achter dat een nieuw kabinet van PVV, VVD, NSC en BBB dit doel zal realiseren. Kiezers vinden immigratie verminderen, democratie beschermen, Nederland veiliger maken en veel meer woningen bouwen belangrijk maar denken meestal niet dat het haalbaar is. De andere onderwerpen worden doorgaans ook onhaalbaar geacht en bovendien minder belangrijk.

Figuur 2.5: Hoop en verwachting nieuw kabinet

x-as: Vindt beleidsdoel essentieel of zeer belangrijk, y-as: denkt zeker/waarschijnlijk dat kabinet beleidsdoel zal realiseren. Basis: allen (n = 2.139).

3 Onderzoeksverantwoording

Dit onderzoek vond plaats van vrijdagmiddag 12 tot maandagochtend 15 april 2024. In totaal werkten 2.139 Nederlanders van 18 jaar of ouder mee aan dit onderzoek. De steekproef is grotendeels getrokken in het I&O Research Panel. 98 respondenten met een niet-westerse achtergrond deden mee via Panelclix.

Weging en marges

De onderzoeksresultaten zijn gewogen op geslacht, leeftijd, regio, opleidingsniveau en stemgedrag bij de Tweede Kamerverkiezingen in november 2023. De weging is uitgevoerd conform de richtlijnen van de Gouden Standaard (CBS). Hiermee is de steekproef representatief voor de kiesgerechtigde Nederlandse inwoners (18+), voor wat betreft deze achtergrondkenmerken. Bij onderzoek is er sprake van een betrouwbaarheidsinterval en onnauwkeurigheidsmarges. In dit onderzoek gaan we uit van een betrouwbaarheid van 95 procent. Bij een steekproef van $n=2.000$ en een uitkomst van 50 procent is er sprake van een foutmarge van plus of min 2,2 procent.

I&O Research Panel

Het I&O Research Panel is geworven op basis van aselechte personen- en huishoudensteekproeven op traditionele manier (geen zelfaanmelding). Het I&O Research Panel werkt met een spaarprogramma, waarbij deelnemers punten sparen afhankelijk van de lengte en complexiteit van de vragenlijst. Deze punten kunnen later worden ingewisseld voor Bol.com-tegoed of een donatie aan een goed doel.